

Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser

Høringssvar fra Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet

Høringsspørsmål 1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

I Sjømannskirken feires gudstjenester med svært stor spennvidde. Vi har store kirkehus, andre steder feires gudstjenesten i et vanlig lokale, i en ambassadørs residens eller i en hage. Gudstjenestereformen har bidratt til at liturgien i hver enkelt kirke/menighet enklere kan gis en hensiktsmessig form.

1b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

At stedegengjørelsen blir så sterk at den virker ekskluderende overfor dem som oppsøker andre menigheter, - noe som er tilfelle i stadig sterkere grad.

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

At mangfoldet ikke blir så stort at det truer opplevelse av tilhørigheten. Gudstjenesten må oppleves gjenkjennelig og kunne være mulig å delta aktivt i liturgien også når en besøker gudstjenesten utenfor hjemmemenigheten.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Muligheten til variert gudstjenesteliv oppleves stor nok som dagens ordning tillater.

Høringsspørsmål 2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Ingen kommentarer.

Høringsspørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Samlingsbønnen trenger etter vårt syn ikke være obligatorisk.

Angående Kyrie vil det dog bemerkes at muligheten for å kunne ha lengre kyrieledd bør videreføres alternativt ledd, og ikke som i forslaget nå tas bort.

Høringsspørsmål 3 f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbejennelse i høringsforslaget?

Det er en god ting at syndsbejennelsens plassering beholdes alternativt. Alternativene oppleves som gode.

Høringsspørsmål 3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Det støttes at Dagens bønn blir obligatorisk, men at plasseringen beholdes valgfri, hhv etter Gloria eller i forbindelse med prekenen.

Høringsspørsmål 3 j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Ingen ytterligere kommentarer

Høringsspørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Ingen kommentarer utover at flere har gode erfaringer med menighetssvar etter lesningen og går inn for at leddet «Gud være lovet» som menighetssvar beholdes som alternativ mulighet.

Høringsspørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken? Nemnd for gudstjenesteliv har drøftet inngående noen av ordvalgene i nattverdliturgien.

Ingen kommentarer.

Kalk eller beger? Bibeloversettelsen bruker ordet «beger», mens man i 2011-ordningen beholdt ordet «kalken» i innstiftelsesordene. Nemnd for gudstjenesteliv har konkludert med å erstatte ordet «kalk» med «beger», da få assosierer ordet kalk med et beger. Dermed følger en den nye bibeloversettelsen på dette punktet. I Kirkerådets høringsforslag er ordet «kalk» konsekvent endret til «beger».

Høringsspørsmål 5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

Dette er en radikal endring med tanke på den lange tradisjon ordet «kalk» har. Likevel støttes endringen slik at liturgisk ordlyd er i samsvar med ny bibeloversettelse, samt at ordet beger kommuniserer bedre.

Høringsspørsmål 5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Endringen er logisk og god, og støttes.

I dette forslaget er dialogen mellom liturg og menighet beholdt, men liturgens innledende ord er endret til en kort, alternativ formulering. Dette alternativet er ikke tatt inn i høringforslaget som et mulig alternativ til 2011-formuleringen. Begrunnelsen for dette er: 1. Med alle motiver som er knyttet til nattverden i 2011-ordningen og i høringforslaget er det behov for et samlende perspektiv ved dette punktet i nattverdliturgien. 2. Erklæringsordet i 2011-ordningen bekrefter innstiftelsesordenes offermotiv og tilgivelsesord «Dette beger er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere så syndene blir tilgitt». 3. Erklæringsordet knytter sammen Golgatahendelsen med nattverden, noe som også etterlyses i den Felles luthersk-katolske minnemarkering av reformasjonen «Fra konflikt til fellesskap» fra 2017. 4. Formuleringen «Vi har tatt imot Jesus» er ikke et tilstrekkelig klart uttrykk for en luthersk forståelse av nattverden og Kristi soning. 5. Den gjeldende formulering har lenge vært erklæringsord etter nattverden, og er godt innarbeidet i 2011-liturgien i en fornyet versjonen med dialogen mellom liturg og menighet.

Høringsspørsmål 5e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringforslaget?

Det er inkongruent at ikke «legeme» i tilsigelsesordene er endret til «kropp» i tråd med denne endringen som nå er innarbeidet i alle alternativer nattverdbønner og innstiftelsesordene. Det bør utarbeides en god og slitesterk ordlyd som ivaretar dette til tross for at «kropp» og «blod» har ulikt kjønn til forskjell fra «legeme» og «blod».

Høringsspørsmål 6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Det er en god ting at det er føyd til to nye alternativer, slik at «Johannesordningen» nå videreføres, som den fylldigste av alle alternativer, og at det er kommet et godt og kort alternativ i ny alternativ G.

Det støttes at epiklesebønn for gavene og folket adskilles. Dette er imidlertid ikke konsekvent gjennomført og mangler i alternativ D (Emmaus). Vi anmoder om at epiklesebønnen over gavene endres til: «...La Din Hellige Ånd komme over brødet og vinen, så våre øyne åpnes etc...»

Lenger ned i bønnen før Fadervår, kan etter «Hellige Gud,» føyes inn «fyll oss med din Ånd» og så fortsette «gi oss brennende hjerter osv».

Høringsspørsmål 7: Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse? *Forslaget slik det er nå tiltres.*

Generalsekretær